

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
 Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre
 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és
 egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek, 4 frtért kap-
 ják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
 Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez
 (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
 Kiadó hivatal: K-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyom-
 dájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Az országgyűlés munkaprogramja.

Budapest, 1895. szept. 14.

A most összeülő országgyűléshez a nyitányt maga a miniszterelnök írta és istentisztelettel kezdte. Eddigi szokás szerint a cam-
 pagne az ellenzéki vezérek ostorbontásával szokott kezdődni. Most hallgatnak, esupán lapjaikban folynak az erős esatározások, támadások, mindenütt a legnagyobb vehemenciával. Többször bizony még a jó ízlés határait is messze túlhaladják ezek a támadások.

Sajnáljuk egyébiránt, hogy az ellenzéki vezérek teljesen feleslegesnek tartják a direkt megnyilatkozást, mintha csak teljes apátiával néznének a jövő elé. Egyszerűen a lovak közé vetik a gyeplőt, fussanak, a merre akarnak.

Ez az eljárás lehet kényelmes az ellenzéki vezérekre, de alkotmányos fogalmaink szerint a parlamentáris ellenőrzésnek bizonyos hiányára vall. Mi nemcsak a kormányt, de az ellenzékkel szemben is szeretnők alkalmazni a felelősség elvét, mert mulasztás történhetik úgy az egyik, mint a másik részen. A kormány a nyári szünetet felhasználva, valóban

nem vádolható tétlenséggel, sőt a miniszterelnök szilágysomlyói beszéde után itélve, bizonyos szertelen mohóságot észlelünk a kormány sokat felölölő tevékenységében. Nem akarjuk azt mondani, hogy a kormány tulbecsüli a saját erejét és munkaképességét, de ha a kormány csakugyan képes lesz megvalósítani és pedig abban a terminusban, amint a miniszterelnök jelezte, azt a sok munkát, amelyet elénkbe adott, akkor ez a kormány évtizedek mulasztásait fogja kipótolni rövid idő alatt. A kormányelnök beszéde azonban annyi sokféle hamarosan megoldandó tárgyat karolt fel, hogy kételkednünk kell, vajjon a meghatározott időben ez a program a legjobb akarat mellett megvalósítható-e?

A megoldandó feladatok felsorolásával a miniszterelnök nem pályázott zajos szónoki sikerekre; de hisz ismeretes róla, hogy nem annyira szónoki sikerrel, mint inkább tényleges eredményekkel kíván hatni és erre nagy ambícióval és elismerésre méltó kitartással iparkodik is. Miként maga megjegyezte: „Önök előtt áll röviden, talán hézagosan vázolva az, amit eddig tettünk és amit tenni szándékozunk. Nem hangzatos szép szavak fe-

lelősségnélküli sikamlós politikája ez”. Mintha azt mondaná a miniszterelnök, lássák, annyi dolgunk van, hogy nem is érünk rá beszélni.

Az igaz, hogy a miniszterelnök beszédének minden egyes sorához kötetes kommentárokat lehetne írni. Nehéz ugyanis kivenni e nagyfontosságú beszédből, hogy a miniszterelnök egyes kérdésekben minő álláspontot foglal el, mert nem mindenütt jelzi precízén az irányelveket. A közigazgatás rendezésének irányára nézve azonban elég határozottan nyilatkozik, s e beszédje után kétségtelen, hogy az állami adminisztrációt akarja minél hamarabb megvalósítani, kijelentvén, hogy „a végrehajtásnak az egész vonalon az állam kezébe való letétele már el nem halasztható, mert a rend, a biztonság és állandóság a kormányzatban ezt feltétlenül követeli. Alkamas és minden tekintetben megbízható hivatalnok kar létrehozása parancsolja, sőt éppen a középosztály java kívánja az állami adminisztráció behozatalát. Ezzel kapcsolatban azonban életképes és valódi tartalommal bíró önkormányzatot is létesíteni kell az egész vonalon, mely az ellenőrzést és az ellensúlyozást gyakorolja”. A miniszterel-

TÁRGZA.

Kamélia.

— Egy bakfis monológja. —
 Írta: Rein János.

Kaméliának hívnak. Mért éppen Kaméliának? . . . Mért nem inkább Arabellának, Kunigundának, — nekem e nevek jobban tetszenek . . .

No, lám milyen hálátlan vagyok! Hiszen örülöm kellene, hogy ez lett a keresztnévem, mert csak jó anyámon mult, hogy ennél csunyább, százsor-
 ta csunyább névnek nem lettem viselője.

Mikor „rózsabokorba” jöttem a világra, anyám és atyám ellentétbe kerültek afölött: mi legyen a keresztnévem. Anyám igen kedvelte a virágokat s ezért egy szép virág nevét választotta, míg ellenben atyám, — ki erős dohányos lévén — egy különleges szivar-fajnak neve mellett kardoskodott. Végre is anyám győzött, (mert az asszonyok győznek mindig) s nevem Kamélia lett.

Ah, minő szerencse ez, mert hogyan venné ki magát, ha nevem Cserhádi Kamélia helyett így hangzanék: Cserhádi Regalitas, Cserhádi Trabukó, vagy Cserhádi Medias. Mit tennék most, ha udvarlóm így kezdenék a szerelmes leveleket: Imádom Regalitas! Aranyos Medias! vagy Drága Trabukó! (Pedig a Trabukó nem is drága, azt hiszem 8 krajczár.) Ah, még gondolatnak is borzasztó ez! Tudom Istenem most egy udvarlóm sem volna. No, no, hiszen most sincsen annyi, de hát ennek nem én vagyok az oka, hanem atyám, aki sehogy sem szívelheti a fiatal embereket. (Pedig, ha jól tudom, ő is fiatal volt valamikor.)

Az egyik udvarlóm egy karesu, magas huszárhadnagy. Itt lakik a közeli városban s mindennap

átrándul hozzánk. Szeretném tudni, minek! Ki nem állhatom, mert az orrán mindig fekete-flastromot visel. De máskülönben sem tudnék beléje szeretni, mert éppen olyan midereket visel, mint én és mindig azt mondja: „Kamélia kisasszony, én karesubb vagyok, mint kegyed”. Hát nem borzasztó ember ez? . . . Egyszer ki is adom neki a „laufpasszt” s megmondom neki: „abszút, a merre e nap süti!”

A másik udvarlóm az itt szomszédunkban levő Pattantyus Mihály fűszerkereskedő. Ezt nem szívelhetem, mert folyton bókól s udvarlás közben is úgy jár a keze, mintha stancizlikot sodorna. Alacsony, törpe emberke, s a lábai olyan ruganyosak, mintha kaucsukból volnának. Csak akkor haragszom ám rája igazán, mikor elkezd bókolni. Arczomat a szegedi paprikához hasonlítja, melynek üzletében oly nagy keletje van. Csókjaimat — habár egyet sem adtam még neki — édesebbnek hiszi, mint a prominenzit. Szemeimet pedig a goromba nem a buza-virághoz, hanem a „waschblauhoz” hasonlítja. (Jaj, de szeretném ezért pofon ütni.) Anyám parancsára kénytelen vagyok neki jó arcot mutatni, mert a ezukrot, kávé, lisztet jobban meg szokta nekünk mérni.

A harmadik udvarlóm az itt helyben megjelenő „Kakukfalvai Harsoni”-nak a főmunkatársa, máskülönben pedig elismert poéta.

Nagy, fekete szemű, halvány képű, felborzolt haju ifjú, s roppant nagy lángész. Ezt már igazán szeretem, mert nagyon művelt, okos ember.

Néha-néha órahosszat elül mellettem anélkül, hogy csak egyet is szólna. Csak sohajtozik és felnéz az égre. Ebben az emberben nincs meg a köznap-i prózaiság.

Multkor is, mikor süteménnyel kínálta meg, egy mély, fájó sohaj tört ki a kebléből és lemondó hangon mondta nekem, hogy ő süteményt nem ehet, mert ez ellentétben áll az ő keserű életével s ha

nem hiszem el: üssem fel „Lepkelombok” ez. vers-kötetnek 36-ik lapját és olvassam el a „Zátanyos szivverések” ezimű verseskötlet, ahol ez hüen le van írva. — Mondom, rajongok ezért az emberért s a szívem szakad meg, ha eszembe jut annak a levélnek tartalma, melyet tegnap küldött nekem s melyben megírta, hogy sohasem jön többé szemeim elé. Oh, Istenem, de ennek csak én vagyok az oka, mért is voltam oly szeles, oly rakonezátlan!

Napokban, mikor az erdőben sétálgattam: megpillantottam őt egy padon ülve. Kezében kis jegyzőkönyvecske volt s abba szorgalmasan jegyezte. Néha szemeit az égre emelte s ebből én azt következtettem, hogy bizonyosan azon a versen dolgozik, melyet nemrég megígért hozzám írni. A kíváncsiság majd megölt. Nesztelenül, lábujjhegyen a háta mögé surrantam s ki irhatja le örömet, mikor a jegyzőkönyvecskében megpillantom nevem két első K a . . . betűjét. Nem sokáig gondolkodtam, hanem kirántottam kezéből a jegyzőkönyvecskéket s futottam mint egy üldözött őzike, árkon-bokron keresztül — haza. Otthon kíváncsian felnyitottam a jegyzőkönyvecskéket s szent Istenkém! — mit látnak szemeim! A jegyzőkönyvecskében vers helyett, ez állott: „Kabátomat zálogból kiváltani 5 frt; mosónőnek tartozom 1 frt 20 krral; virágoskorét 6 frttal; cipőtálpalás . . . De már nem folytatom tovább. Szegény poéta! a szívem szakad meg, ha eszembe jut, hogy sohsem fogom többé látni. Oh, miért is voltam oly szeles, oly rakonezátlan! . . .

De nem, azért is jóvá teszem hibámat . . . De hogyan, mikép? . . . Szinte megőrülök! . . . Ah, megvan! Megyek és megirom neki, hogy nincs oka neheztelni rám, mert az én cipőm sincs még kifizetve.

Jaj, de pompás! . . . Megyek, szaladok!

nők e kijelentése mindenestre meg fogja nyugtatni az állami adminisztráció híveit, kik ugyyszólván már a parlamentáris népképviselői kormányforma behozatala óta várják eszméik megvalósítását, melyek lassan ugyan, de mindinkább tért hódítanak. Mert lehetetlen be nem látni azt a ferde helyzetet, hogy felelős miniszterium mellett a közigazgatás vezetése olyan tisztviselői kar kezébe van letéve, mely helyhez kötött, a választására a kormánynak befolyása nincs. Közvetlen fejelemi hatóságot nem gyakorol felette, de azért ultima analysi mégis a kormány felelős a közigazgatás helyes meneteért. Ez a gyakorlatban annyi sok visszás állapotra szolgál okul, hogy ezt már eltűnni a közérdek legnagyobb sérelme nélkül alig lehet. Hisz' már a régi híres muni- cipálisták is kezdenek az állami adminisztráció felé hajolni, így Csáky Albin gróf az öt-jellemző becsületes őszinteséggel csak a napokban jelentette ki Breznóbányán, választói előtt mondott beszédében, hogy míg főispán volt, muni- cipalista volt, mikor aztán miniszter lett és alkalma volt a dolgokat magasabb szempontból szemlélni és bíráltni, felhagyott muni- cipalista elveivel és az állami adminisztráció hívei közé sorakozott. Igaz ugyan, hogy az állami adminisztráció behozatalát a miniszterelnök az ujjországyűlésre, 1897 utánra halasztotta, de mint szükségét jelezte, hogy „el ne maradjanak” ezek a reformok.

Ugy látszik, hogy számba vette a miniszterelnök a most még fennálló parlamenti akadályokat, melyeket az új választásoknál valószínűleg elhárítani képes lesz, mert bizik abban, hogy az ország tulnyomó többsége a jövő tavaszra már betérjesztendő közigazgatási reformjavaslatok megvalósítása mellett fog nyilatkozni újból, miként már 1892-ben is az állami adminisztráció behozatala mellett nyilatkozott.

Még csak a közgazdasági, nevezetesen a mezőgazdasági reformjavaslatok iránt nyilatkozott a miniszterelnök részletebben, de inkább a somlyói és az erdélyi viszonyoknak megfelelőleg, mintegy sejtetni engedvén, hogy e kérdésekben már a legközelebbi alkalommal részletebben fog nyilatkozni a parlamentben. A nemzetiségi kérdésben nagyon figyelemre méltó ama kijelentése, hogy a nemzetiségi izgatásokkal szemben különös rendszabályok alkalmazásának szüksége nem forog fenn. „Sőt — ugymond — a helyzetnek ily kétségtelen jobbra fordulta a kormánynak okul szolgál arra, hogy már legközelebb az ily természetű izgatások következtében elítélt több fogolynak megkegyelmezése iránt előterjesztést tegyen”.

(Vége köv.)

Háromszékvármegye legtöbb adót fizetőinek névjegyzéke az 1896-ik évre.

1. Gróf Nemes János nagybirtokos, (Hidvég) 2787 frt 96 kr. 2. Nagy Ferenc szeszgyáros, (Kézdi-Vásárhely) 1690 frt 5 kr. 3. Beldi Tivadar nagybirtokos, (Bodola) 1667 frt 69 kr. 4. Báró Apór Gábor miniszteri tanácsos, (Bécs) 1349 frt 93 kr. 5. Dr. Sinkovits Ignác orvos, (Kézdi-Vásárhely) 1159 frt 34 kr. (orvosudori oklevél). 6. Jancsó Mózes szeszgyáros, (Kézdi-Vásárhely) 1075 frt 93

kr. 7. Gróf Pejachevich Arthur nagybirtokos, (Ludán) 1042 frt 68 kr. 8. Seethal Ferenc nagybirtokos, (S.-Szentiván) 1040 frt 41 kr. 9. Gróf Mikes Ármán nagybirtokos, (Zabola) 983 frt 69 kr. 10. Veres Gyula ügyvéd, (S.-Szentgyörgy) 895 frt 30 kr. (ügyvédi oklevél).

11. Báró Szentkereszt Béla nagybirtokos, (Árkos) 873 frt 85 kr. 12. Zathureczki Gyula nagybirtokos, (Baróth) 861 frt 38 kr. 13. Gróf Mikes Árpád nagybirtokos, (M.-Csosztva) 787 frt 36 kr. 14. Antos József ügyvéd, (Baróth) 781 frt 80 kr. (ügyvédi oklevél). 15. Dr. Székely György főispáni titkár, (Kilyén) 745 frt 94 kr. (tudori oklevél). 16. Id. Tóth István szeszgyáros, (K.-Vásárhely) 737 frt 33 kr. 17. Kovács Károly ügyvéd, (Dálnok) 719 frt 84 kr. (ügyvédi oklevél). 18. Damokos János nagybirtokos, (Alesernáton) 706 frt 6 kr. 19. Dénes Lajos kir. közjegyző, (K.-Vásárhely) 701 frt 12 kr. (ügyvédi oklevél). 20. Dr. Kühnle Tivadar ügyvéd (Seps-Szentgyörgy) 700 forint 88 krajczár (ügyvédi oklevél).

21. Serester Sándor unió, (Kökös) 692 frt 68 kr. 22. Gróf Mikes Zsigmond nagybirtokos, (Bodola) 669 frt 17 kr. 23. Id. Ötves Pál gyógyszerész (S.-Szentgyörgy) 640 frt 32 kr. (gyógyszerészi oklevél). 24. Deák András vaskereskedő, (S.-Szentgyörgy) 635 frt 64 kr. (iparkamarai tag). 25. Fejér János birtokos, (Altörja) 610 frt 4 kr. (állatorvosi oklevél). 36. Kovács Ferenc gyógyszerész, (K.-Vásárhely) 595 frt 68 kr. (gyógyszerészi oklevél). 27. Kökösi Károly ügyvéd, (K.-Vásárhely) 543 frt 42 kr. (ügyvédi oklevél). 28. Dr. Bodor Tivadar ügyvéd, (Seps-Szentgyörgy) 540 frt 70 kr. (ügyvédi oklevél). 29. Temesvári János birtokos, (Uzon) 527 frt 25 kr. 30. Temesvári Gergely birtokos, (Uzon) 527 frt 25 kr.

31. Kökösi Árpád ügyvéd (S.-Szentgyörgy) 525 frt 50 kr. (ügyvédi oklevél). 32. Kónya Dániel birtokos, (Nagyborosnyó) 507 frt 67 kr. 33. Nagy János országgyűlési képviselő, (Budapest) 505 forint 16 kr. (mérnöki oklevél). 34. Bányai Kristóf birtokos, (Tárnásfalva) 503 frt 3 kr. 35. Br. Szentkereszt Zsigmond kir. törvényszéki elnök, (Kolozsvár) 501 frt 65 kr. 36. Wellenreiter János sörgyáros (S.-Szentgyörgy) 495 frt 33 kr. 37. Martini Jakab vállalkozó (Soósmező) 483 frt 19 kr. 38. Gr. Beldi Ákos főispán, (Kolozsvár) 448 frt 65 kr. 39. Gróf Beldi Kálmán nagybirtokos, (Báld) 448 frt 65 kr. 40. Török Bálint vaskereskedő, (K.-Vásárhely) 444 frt 74 kr.

41. Ferencz Lajos kereskedő, (S.-Szentgyörgy) 432 frt 42 kr. (iparkamarai tag). 42. Bajkó Barabás vállalkozó, (Papolez) 430 frt 78 kr. 43. Antos János nagybirtokos, (Abony) 425 frt 82 kr. 44. Berke András birtokos (S.-Szentgyörgy) 405 frt 42 kr. 45. Gr. Nemes Vince nagybirtokos, (Bécs) 400 frt 32 kr. 46. Csizsár József kereskedő, (K.-Vásárhely) 319 frt. 47. Tóth József szeszgyáros, (K.-Vásárhely) 392 frt 87 kr. 48. Bogdán Emil birtokos, (Kőröspatak) 389 frt 36 kr. 49. Goldstein József kereskedő, (Előpatak) 386 frt 44 kr. 40. Debiezky Mihály gyógyszerész, (Baróth) 382 forint 34 kr. (gyógyszerészi oklevél).

(Vége köv.)

Irodalom.

— A „Magyar Hirlap”, melynek főszerkesztője Horváth Gyula és felelős szerkesztője Fenyő Sándor, immár ötödik évfolyamát fejezi be s ez alatt az aránylag rövid idő alatt oly páratlan sikert ért el, annyira megtudta az utat az intelligens nagy közönség szívéhez s elméjéhez, hogy ebben a tekintetben első helyen áll ma a saját orgánuma közt. Politikai kérdésekben mindig nyílt és félreérthetetlen a színvallása, s egyedül a közérdek az, amelyet híven és lankadatlanul szolgál. Pártok nem kötik, azok egyikének sincs alárendelve. Hírszolgálatra gyors és pontos; épp oly kimerítő, mint amily hiteles. De botrányt nem hajhász s a magánéletnek a nyilvánosság elő semmiképp sem tartozó titkait tisztelőben tartja. A Magyar Hirlap emellett egész gárdájával rendelkezik a legkiválóbb tárczíróknak, aminők: Ambrus Zoltán, Bárony István, Brády Sándor, Benedek Elek, Ignótus, Tóth Béla, Márkus Miksa, Hel- tai Jenő, Gárdonyi Géza, Kürthy Emil, Szomaházy István, akik mindnyájan esakis a Magyar Hirlapnak írják ezikkeiket. Mindezenkívül szívesen ad teljesen díjtalanul felvilágosítást és tanácsot „Szerkesztői

üzenetek” ezimű rovatában, másrészt oly kedvezményekben részesíti előfizetőit, aminő lesz például újabban is a „Millenium-Album”, ez a ki- veli, gyönyörűen illusztrált irodalmi dísmű, aminő- vel még eddig meg nem lepto magyar lap az ő ál- landó közönségét. A „Millenium-Album”-ot minden régi és új előfizetőnek megküldi a Magyar Hirlap. A Magyar Hirlap előfizetési ára egész évre: 14 frt félév: 7 frt, negyedévre: 3 frt 50 kr, egy hó: 1 frt 20 kr. Kedvezményes áron kapják az előfi- zetők a „Kiss Világ” ezimű gyönyörűen illusztrált gyermek újságot: negyedévenként csak 50 kr-ért és az „Évszak” ezimű gazdag tartalmú divatlapot ne- gyedévenként 65 kr-ért. Az előfizetési pénzek a Ma- gyar Hirlap kiadóhivatalába küldendő József-körút 47 ik szám alá. Előfizetni bármely naptól kezdve lehet a „Magyar Hirlap”-ra.

CSARNOK.

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhez.

LXXXV.

Téns Szerkesztő Ur!

Az munk falunkban asztot tartják, hogy az házassággal az emberek úgy vadnak, mint az libák az ketreczel, hogy tudnillik az ki benn vagyon, az kifelé gággog, s az ki pedöglén künn vagyon, az befelé gággog. Ez nagyon szépen vagyon így mondva, de minekutánna lehet az nyájos olvasók közül ojan szomár, az ki nem érti meg, egyszerűbb szókval es elmondhatom, hogy miótától fogvást az pógári házasság az nyakunkon vagyon, az mü köz- ségünkben az elmök egy küsnég megháborodtak, met mindenki vagy válik, vagy házassodik. A ház- as- emberek aszongyák, hogy elválunk s tró bá- lunk úgy es egyet, az ki pedig házassodni akar, nem igen kíváncsi az jegyző uram szóp uniószintü pántikájára, hanem nyakra-főre szalad az paphoz, hogy magára szedgye az szentgyház áldását. Biz- ugy, esupa válás és házosság járja nálunk. Fődi Péternő hugom aszongy es asztot esolekedte, hogy az szilvaizes fazakat az ura fejbe rittyentette s mi- nekutánna ezöt az ura jól meglazsnyakolta, elment az prókátorhoz, hogy ötöt a törvény átal választas- sa el. Mán hogy az szilvaizes-esipor és az magya- rófa bontó o-k-e, asztot csak az jegyző uram tud- ná megmondani, hanem az mán bizonyos, hogy öke- mik válnak. Czifra Kati es ugy csinált, hogy az míg a jámbor ura, az én jó Mezei Máté komám Mód- vába vót pénzét csinálni tölire, azval az hengér Pali Estókval eszyeszürte az levét s mikor ökeme haza- jött Módvából s megtudta az dögöt, ugy elkerget- te azt az jó mag fejnépöt, hogy az lába sem érte az földet. Meg es vizsgaltam az szegény komámot, hogy ne bussálkodjék, met ezután egy 50 ukrj- czáros stempellel ugy elválassa az törvény, mint- ha csak soha sem lett vóna felesége. Osztán ne es szegyejje az dögöt, iszog a mai világban az legtöbb férj ojan, mint az házörző kutya, csak az maradókat kapja. Ugy, ahogy ökeme es meg- vigasztalóltt s ügye mán prókátor kézben vagyon.

Hát bizony így álldogálnak az dögök nemes Kárbahágó községében s az főtisztelendő ur az jövő hónaptól kezdve elmehet gyöngyöt fűzni, met mi- velhogy doga erőst keveseseke leszen.

Az multkor megmutatta az téns jegyző ur asz- tot az szép unió-szinyü pántikát, miket az pógári hütöltetés alkalmatosságával viselni kell. Fájón pánti- ka, szeretem, s az korona es jól néz ki rejta. Ná- lunk nincs es vele baj, de hát hogy leszen megik- nál, hol az pógári gárdiány, azaz a főanyaköny- vezető, az téns polgármester ur egy ügyibe való nagy, kövér ember, az káplán, vagyes az téns ka- pitány ur pedöglén egy szilimány emberke. Iszog sem az pántika, sem az magyarka nem fog találni reájik, met hát az gárdián ur magyarkájából az káplán számára egy rend gunya kitelik s még fót- nak való es marad meg belöle.

Ez különben az ökemik doga, lássák, hogy miképpen ruházkodnak; mü pedig kántor komám, mig bekövetkeznék az pógári házasság, innánk egy cseppet.

Kárbahágó, 1895. szeptember 9-én.

Maradtam
tisztelötvel becsületel
Jámor Están
egyházi.

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter, Kiss Ödön okleveles tanítót a cserna-keresztúri állami elemi-iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Első hó.** Az utóbbi napokban beállott hideg idő kellemetlen vendéget hozott; vasárnap éjjel a magasabb hegyek között hó esett s hétfőn reggel a bércek ormán már imitt-amott látható volt a frissen esett hó. A nap heve természetesen nyomban felolvastotta, de figyelemztetésül ez is elég arra, hogy bizony közeledik a tél.

— **Bankett.** A zágoni róm. kath. egyháznak örömmünnepe volt f. hó 22-én. E napon foglalta el állomását Szabó Antal kántortanító, ki a közdivásárhelyi róm. kath. egyháznál viselt kántortanítóságot hagyta oda a zágoniért. A fiatal kántortanítót megérkezése alkalmával d. u. 4 órakor az újonnan épült esinos tanítóilak előtt Szűcs Albert egyháztanácsos fogadta. Üdvözlő beszédében említte, hogy ma eloszolva látja azon gyászos felhőt, mely Barthalis János halálával egyházuk egére borult vala. Büszkének érzi magát, hogy éppen a közdivásárhelyi jó hírnévnek örvendő kántortanítóval tölthetik be ezen állást. Igéri, hogy teljes odaadással lesznek azon, hogy új kántoruk közöttük jól, otthonosan érezze magát. Este 6 órakor Izsák Antal vendéglőjében az ünnepelt kántortanító tiszteletére rendezett társas vacsorán felekezeti különbség nélkül negyvenen vettek részt. Szabó Antal jobbán a református, balján a róm. kath. lelkész ült. A pohárköszöntők sorát Kovács Lajos plebános nyitotta meg, éltetve az új kántortanítót, amit ezenkívül még számos pohárköszöntő követett. A tanítói-kar szép dalaiyal fűszerezte a kellemes estélyt. Különösen jó kedvvel énekeltek azért, mert tudták, hogy a mai nap emlékarukat is egy kitűnő taggal szaporította. Szabó Antalban nemesak egyháza nyert derék kántortanítót, hanem Zágon község társadalmi élete is egy tevékeny fiatal erővel növekedik.

— **Véletlen szerencsétlenség.** Tusa Lajos futásfalvi erdő-őr a napokban töltött fegyverét a vállán hordva, szemlét tartott a gondjaira bízott erdőrészen. Midőn egy sűrű bokros helyen keresztül akart menni s e célból az ágakat maga előtt két kezével szétthajtotta: a vállán lévő fegyver esővével hirtelen lefelé fordulva elsült s a löveg az erdő-őrből lábán keresztül furódott. Sebe nem életveszélyes.

— **Székely munkások újabb alkalmazása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara köz tudomásra hozza, hogy a m. kir. államvasutak gépjárműveiben, — hová a múlt hónapban két székelyvidéki munkás vétetett fel és pedig egy kovácsvasöntő — a jövő hónapokban még több ügyes vasgyalús, vésős és maróssra lesz szükség. A pályázó székely-munkások az iparkamaránál jelentkezhetnek.

— **Algirba vitt áruk származása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy az Algirba vitt áruknak származási megjelölésére vonatkozó rendelet, az érdekeltek által a kamara irodájában betekinthező.

— **Öngyilkosság.** Dálnokban Bene Lajos oláh-kocsárdi körjegyző strichninrel megmérgezte magát. Tettét állítólag bekövetkezett vagyoni zavarok miatt követte el.

— **Könyvkötői munkák szállítása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a közdivásárhelyi kir. törvényszéknél s ennek kerületéhez tartozó 4 járásbírósnál felmerülő könyvkötői munkálatoknak az 1896. évre, esetleg az 1896–1898-iki évekre leendő biztosítása iránt kibocsátott árlejtési hirdetmény a kamara irodájában, illetve a nevezett törvényszéknél betekinthező. A versenytárgyalás november 8-án lesz.

— **Vasuti szükségletek.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir. államvasutak budapest-bálpárti üzletvezetősége részéről 1896-ban szükséges különféle anyagok, nevezetesen: ojtóviasz, facemeték, magvak, szerszámnyelek, talicskák, téglák, mész, kő, szappan, fagygyugyertya, kályha alkatrészek, kályhaesővek stb. szállítása iránt kibocsátott pályázati hirdetmény a kamara irodájában betekinthező. Pályázati határidő október hó 15-ike.

— **Ócska vasak eladása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir.

államvasutak igazgatóságának a folyó évben eladásra kerülő ócska vasanyagok értékesítése tárgyában kibocsátott pályázati hirdetmény a kamara irodájában betekinthező.

— **Orozva támadás.** Kurtapatakon Benkő András este hazafelé menve, orozva egy doronggal fejbe ütött. Ő sem vette tréfára a dolgot, hanem „égszakadás, a fejemen egy koppanás” — szaladt te is pajtás — meg sem állott, míg az esztelenki esendőr-örshöz nem ért, hol dolgát elpanaszolta. A esendőr-örstest Szabó Dénes kurtapataki lakos személyében ki is derítette, s minthogy Benkő András orvosi látleletet is vett, mely szerint 8 napi gyógyulás helyezett kiállításba, — Szabó Dénesnek lesz alkalma elmélni.

— **Spanyolországba vitt áruk megjelölése.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a Spanyolországba vitt áruknak származási bizonyítványokkal való ellátása tárgyában kiadott újabb rendelet a kamara irodájában betekinthező.

— **Pályázat.** A nagyszebeni es. és kir. 12-ik hadtest intendatúrája a nagyszebeni, szászvárosi, gyulafehérvári, kolozsvári, brassói, marosvásárhelyi, medgyesi és besztezei katonai kórházak 1896-ik egész évi élelmezésének biztosítása végett pályázatot hirdet, melynek feltételei a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők. Az ajánlat benyújtásának határideje minden egyes kórházra nézve f. évi október 8–28-áig külön napra van megállapítva.

— **Kenyér és zab szállítás.** A nagyszebeni es. és kir. 12-ik hadtest intendatúrája a nagyszebeni, brassói és gyulafehérvári katonai ellátásiraktáraknak 1896. évi kenyér és zab szükségletük biztosítására f. évi október hó 14, 16, 17 és 22-dikén versenytárgyalásokat tart, melyeknek feltételei a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

Tudományos apróságok.

A napsugarak hatása.

Érdekes észleleteket tettek nemrég hat öszvéren melyek négy teljes éven át voltak egy szénbányában, hol a bányászok lámpáin kívül más világosságát nem láttak s most egyszerre ismét a napfényre kerültek. Mindegyik behunyta a szemét az erős világosság miatt s így maradtak, míg a másfél kilométer távolságban fekvő legelőn szabadon nem bocsátották őket. Reszkettek, mintha fölnének valami ismeretlen dologtól. Végre kinyitották a szemüket és esodálkozva néztek körül, de aztán ismét behunyták szemüket és csak naplemente tájban nyitották ki állandóbban. De ekkor meg el kezdtek ordítani s folyvást ordítottak egy negyedóraig, majd ugrándoztak, henteregtek, mintha megbolondultak volna. A napfényt és a szabad levegőt többre becsülték, mint az evést, mert az előzők tett takarmányhoz hozzá sem nyultak.

Inyencz-tudomány.

Laumonier párisi higienikus érdekes tanulmányt írt a konyhaművészetről, a melyben természetesen hazája fiainak jut ki legnagyobb mértékben a dícsőrtésből. Így többek közt állítja s talán nem minden alap nélkül, hogy a francia szakácsok a világ első szakácsai s legmegbízhatóbb inyenczei, azok voltak a kultuszországok minden századában, azok ma s azok is maradnak. Így pl. igen híres Trompette szakács, a ki Noailles herczeg szolgálatából Gambettához pártolt 12 ezer frank fizetésért: II. Miklós ezár szakácsa Kranz szintén francia származású. Ez az ur évenként 175 ezer frankot huz. III. Sándor ezár annyira meg volt elégedve vele, hogy még a kard viselését is megengedte neki. Francia szakácsuk van még az angol királynőnek a walsi herczegnének s a görög királynak.

360 millió szó.

Véges emberi elmével, a mely már a tízezrekről sem tud magának tisztán fogalmat alkotni, teljességgel felfoghatatlan az a rengeteg sokaság, melyet háromszázhatvan millió szó kitesz. Pedig ennyi szót beszélt — nem is egy egész hosszú emberéleten végig, hanem csak huszonöt éves pályája folyamán egy szerény állású és ismeretlen, de rendkívül fontos hivatású ember, egy színházi sugó, a ki mostanában ünnepelte huszonöt éves jubileumát. Jó barátai erre az ünnepi alkalomra kiszámították neki, hogy 6 abban a kis lyukban, a mely nélkül a világot jelentő vagy akár rengető deszkákon nem történhetik

semmi, hány szót suttogott el egy negyed század alatt. A számítás a következő: Egy tudós konstaltta, hogy egészséges ember, a kinek jól pereg a nyelve, 200 szót tud percenkint elmondani, vagyis óránként 15,000-et. A sugó tehát, ha naponként (próbákkal együtt) átlag négy óra hosszat sug, 48,000 szót mond napjában, s évenként 300 munkanapot számítva huszonöt év alatt kerek 360 millió szóra viszi fel. Hogy valaminő fogalmat nyújtunk erről a rettenetes szótömegekről, adjuk még a következő kis számítást: Egy-egy rendes nyomtatott sorban van átlag 8 szó és így 360 millió szó 45 millió sort tesz ki. Ha már most olyan könyvet képzelünk el, a melynek egy-egy lapján 45 sor van, akkor a könyvnek éppen egy millió lapból kell állnia, hogy 360 millió szó elférjen benne. Milyen vastag lenne ez a könyv? Községes papirosból minden 1000 lap (500 levél) 4 centiméter; és így az egy millió lapból álló könyv vastagsága 40 méter lenne a mi megfelelő egy hatemeletes ház magasságának.

A szibériai száműzöttek.

Hogy a nagy Oroszország még mindig mennyire légmentesen van elzárva a humanizmus elől, arról szomorú bizonyosságot tehet az a statisztika, a mely a szibériai száműzöttekről beszél rideg számokban megdöbbentő adatokat. A múlt évben az orosz hatóságok 11,580 embert küldöttek Szibériába. A száműzöttek közül 7526 férfi, 1715 nő, 2339 pedig még csak gyermek. Vallásuk szerint 8831 az orthodox egyházhoz tartozik, 1224 mohamedán, 510 zsidó, 566 a katolikus, 274 pedig a lutheránus vallást követi. A száműzöttek között megtaláljuk az eretnek felekezetek híveit is, a mennyiben 119 a raskol, 35 a gregoriánus és 30 a skopezok felekezetéhez tartozik. Marad még 51 más vallású, a kik közül 50 buddhista.

Egy angol pipagyűjteménye.

Páratlan pipagyűjteménnyel díszkedhetik egy angol kapitány. 5000 darabból áll és minden nemzet képviselve van benne. Vannak cserép, fa, porcelán, réz, ezüst, nikkal, malachit, üveg, terrakotta, tajték s más anyagokból készültek. Legrégibbek a chinai, hindu és ómekikói pipák, melyek nagyon eltérők a mostaniaktól, mivel a csutorából, szárból, pipából összetett füstölő eszközt csak 1690-ben találta fel a tudós doktor Villain János s ugyanakkor alapították Bécsben az első pipagyárt. Régebben a gazdagok ezüst pipából dohányoztak, a szegények pedig dióhéjakat s szalmaszálat használtak e célra.

Megfagyasztott tej.

Több párizsi tejcsarnok új találmányt érvényesített a tejkereskedés terén, a mely érdemes volna arra, hogy Franciaország határain túl is elterjedjen. Az eddigi szokástól eltérőleg ugyanis a tejet tömbökké fagyasztják s úgy küldik a csarnokokba, valamint a vevőknek is, a mi eltekintve a szállítási megkönnyítésétől, azzal a haszonnal is jár, hogy az ily módon konzervált tej jóval több ideig tartható felhasználhatatlannal. Használat előtt a tejet csak föl kell melegíteni s a megfagyott tej mitsem veszítve eredeti ízéből, sem vegyi alkatrészeiből, állítólag ép oly használható, mintha frissen fejték volna.

Távíratozott hangjegyek.

Egy olasz távírtiszt kieszelte a módját, hogy miként lehet hangjegyeket távíratozni. Az idevonatkozó tervezetet benyújtotta az olasz közlekedésügyi miniszternek, a ki azt most egy bizottsággal tanulmányoztatja.

Ha a terv valóban beválik, Olaszország lesz az első ország, a hol hangjegyeket távíratoznak, a mi különben egészen rendőn van, minthogy Olaszország egy is a legklasszikusabb hazája a zenének.

Macskakiállítás.

Ha igaz az, hogy valamikor Budán kutyavásár volt, ugy tökéletesen igaz, hogy most Londonban macskakiállítás gyönyöreiben sűtkéreződhetnek az angol missek. A londoni aquariumban mintegy 709 macska van kiállítva, melyeket a szélrózsa minden irányából hordottak össze. Még az orosz szími és perzsa fajok is képviselve vannak. Daffier márkai párisi angol követ, óriási fehér macskát állított ki. Több díjat tüztek ki, melyek legnagyobbika 1600 font sterling. Megjegyzendő, hogy Angolországban a macska sokkal kedvesebb háziállat, mint az eb.

(Folyt. köv.)

H I R D E T É S E K.

Foulard-selymet 30 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni, chinai, stb. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint; sima, csikos, kockázott, mintázottakat damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben) és 2000 szín és mintázattal stb. postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordulatával: Henneberg G. (cs. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Háromszékvármegye alispánjától
Sz. 17.703.
1895.

Hirdetmény.

Háromszékvármegye tekintetetes közigazgatási bizottsága az 1895. évi szeptember hó 13-án kelt 1227 számú rendeletével az aldoboly-bükszádi közút 49—50. km. szakaszán levő 83 számú műtárgy újból építését és a csatlakozó utrész helyreállítását 2436 frt 70 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok fogantatásának biztosítás céljából az 1895. évi szept. hó 27-ik napjának d. o. 10 órájára a háromszékvármegyei alispán hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetettik.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5

százaléknyi bánatpénzzel ellátott árt ajánlataikat kitűzött nap d. o. 9 órájáig a vármegyei pénztárhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegye számvevőségénél a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt S.-Szentgyörgyön, 1895. évi szept. hó 24-én.
130 2-3 Tompa Miklós, alispán.

Sz. 9. kpv.
1895.

Hirdetmény.

Az 1874. évi XXXIII. t. cz. 49. §. alapján központi választmányunk értesíti azokat, kik a névjegyzék kiigazítása ellen felszólaltak, hogy a névjegyzék ez évi szept. 20—30-ig közszemlére kitétetett, azokat pedig, kiknek a 49 §-ban elősorolt határozatok kézbesítettek, figyelmezteti, hogy a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a m. kir. kuriához intézett felszólamlásait a központi választmány elnökéhez benyújthatják.

K.-Vásárhelyt, 1895. évi szept. 16-án tartott központi választmány üléséből

Bartók Károly.

kp. elnök.

128. 3—3.

Kovács Dániel,
jegyző.

Meghívó.

A kézdivásárhelyi Kézdivásárhelyi Önkormányzat 1895. október 13-án (vasárnap) d. u. 2 órákor az intézet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívtnak.

T Á R G Y:

1. Az intézeti ház folyamatban levő építkezéséről jelentés tétel.
 2. A szükségessé vált további építkezés (istálló, kocsiszín sütőház stb.) felett intézkedés.
 3. Felhatalmazás a költségtöbblet kifizetésére.
 4. Indítványok az alapszabály 16. §-sa értelmében.
- A rendkívüli közgyűlés elé terjesztendő igazgatósági jelentés a közgyűlés előtt 10 nappal, az igazgatóság asztalán a részvényesek által a hivatalos órákban megtekinthető.

Kézdi-Vásárhelyen, 1895. szept. hó 23-án.

131. 1—3

Az igazgatóság.

Biztos szer a gabona üszög ellen.

1 csomag 50 dka, elég 300 liter gabona becsávázására, ára 28 kr. Használati utasítással kapható a készítőnél:

SCHÖNBECK IMRÉNÉL.
Esztergomban, Budautca 531 sz.

TÖRÖK BALINT

kereskedőnél Kézdi-Vásárhelyt

10 csomag vételénél posta utánvétellel bérmentve. — Ismét eladók megfelelő jutalékban (Rabbat) részesülnek.

A több oldalról érkezett hasonértelmű nyilatkozatok egyike:

T. Schönbeck Imre urnak Esztergomban.

Az öntől vásárolt „Bizos szer a gabona üszög ellen” kitűnő szer. — Az idei búzámban éppen semmi üszög sincs, dacára annak, hogy üszögös búzát vetettem el. — Ezen szer a gazdáknak igen nagy jótevő, mert is jó volna ezen szeret másoknak is ajánlani.
Részemről fogadják az üszög elleni szeret legmélyebb hálás köszönetemmel.

Kiváló tisztelettel

alázatos szolgálja

Nizsnyánszky János,
plebános.

Dágh, 1892. július 14-én

132, 1—1.

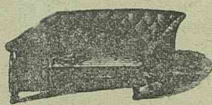
SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkáltruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok faragotttömören hajlitott faszékek, és függőnytartók, tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok, gyermekkoscsik és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 forint.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

Az anyakönyvvezetők részére előírt nádszékek és diványok jutányos áron kaphatók.

(111) 12—20.)

HANKÓ ÉS HORGÁSZ

ÁSVÁNYVIZEK.

„Hankó” megfelel a Karlsbadi híres vizeknek s bátran nevezhető magyar Karlsbadnak. Ennek használatára mindenféle gyomor-bélbaj és aranyeres bántalmak biztosan gyógyulnak.

„Horgász” összetétele ugyanaz, mint a világhírű Gleichenbergi. Kitűnő hatása fényesen bebizonyult gége-, tüdőbajoknál és enyhébb gyomorbajoknál. A „Horgász” viz mint kitűnő borviz borral is igen jól élvezhető. Ennek élvezete mellett hosszabb mulatság után is kellemetlen érzése, fájása nincs az embernek.

KIZÁRÓLAGOS FŐRAKTÁR:

Ifj. Jancsó Mózes

nyomdatulajdonosnál

Kézdi-Vásárhelyt.